

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Ex-lex.

Egy hét óta egyebet sem olvasunk a lapokban s a társalgás férfiak között mind csak e körül forog. A kiknek idejük van a lapokat rendszeresen olvasni, már a Bánffy-kormány idejéből tudják e kifejezés jelentőségét. Mi — azok kedvéért kik könnyűszerrel akarnak ilyes dolgokról tájékozást szerezni e rövid pár sorban adjuk magyarázatát. „Ex-lex” röviden azt jelenti: „törvény nélkül.” Tehát nincs törvény. Valjon lehetséges-e, hogy egy állammá tömörült egyének egyeteme, törvény nélkül élhessen.

Nem csak a társadalom kezdetleges állapotában, hanem az ujkori nemzeti állam is csak az egyes tagjaiban rejlő minden erő, lehető kifejtésével érheti el célját. Tehát midőn az emberek belátták, hogy az egyének egymásközi küzdelme romlásra vezet, egymással egyesültek, hogy érdekeiket megvédelmezhessék. Később midőn ezen egyesülés szorosabbá és állandóbbá lett, bizonyos meghatározott területen védték szerzett s gyakran képzelt jogait. E területet országnak, államnak, birodalomnak nevezték; de e területen belül is szabályozni kellett az együttélés feltételeit. Ezen szabályokat nevezzük mi törvényeknek, s valamint egy Isten van az égben, úgy egyetlen hatalom van a földön, és ez a törvény.

A törvényeknek összhangzásban kell lennie az isteni vagyis erkölcsi törvényekkel; de valahányszor az általunk hozott törvények ellentétben tenni látszanak az isteni törvényekkel, mind annyiszor a mi alkotmányos törvényeink az

elsőbbek és azoknak kell engedelmessékedni. A törvények hatalmának oly erősnek kell lennie, hogy minden ellenszegülőt szétmorzsoljon. Miért van e hatalma a törvényeknek? azért mert mikor megalkottuk minden eshetőséget figyelembe kellett venni, azok tehát az isteni törvényekkel nem ellenkezhetnek, csak egyesek felfogása látja azokat ellentéteseknek. Épen úgy történik, ha a mi törvényeink ellentétbe találnak jutni a természet törvényeivel; minden kegyelem nélkül érvényesülni fognak a természet megmásíthatatlan törvényei s a nép vagy nemzet mely annak ellentáll, előbb vagy utóbb megsemmisül, épen így van ez az isteni vagyis erkölcsi törvényekkel. Azért választja a nép legjelesebbjeit törvényhozókul, hogy az általuk hozott törvények összhangban legyenek az erkölcsi és természeti törvényekkel.

Lehet-e tehát azt mondani, hogy törvénytől állapottban élünk? Nem lehet; törvényeink hatályban vannak és érvényesülnek.

Mi tehát az ex-lex és mit jelent a törvény nélküli állapot?

Egy nép, az ország, mely mi vagyunk, együttesen érdeklő ügyeink végzésére bizonyos embereket bizunk meg. Ezen ügyek elintézése pénzbe kerül. A mi törvényeink szerint a miniszterek kötelesek minden évben, tőlünk vagyis az általunk megbízott törvényhozóktól felhatalmazást kérni arra, hogy a szükséges kiadásokat teljesíthessék s azon kiadások fedezésére pénzeket szedjenek fel. Ez alkalommal a törvényhozás megvizsgálja, hogy megfelelnek-e az ország érdekeinek, a mikre a pénzt kéri s valjon helyesek-e a források a honnan ezekre a pénzt fel akarják venni. Ha bármi

oknál fogva is a költségvetési törvényt az évvégei meghozni nem lehetne, a kormány felhatalmozást kér, hogy a már törvénnyel a lefolyt évre megállapított kiadásokat teljesíthesse s az ezekre szükséges pénzt beszédhesse.

Most azonban az történt, hogy ezen felhatalmazás ereje ápril hó végével megszűnt s így május elsején nincs törvény, melynek erejével kiadásokat lehetne teljesíteni s ezek fedezésére bárholonnan pénzt lehetne szerezni, s így a hivatalnokok nem kaphatnak fizetést s bizony a mi szeretve tisztelt képviselőink sem vehetik fel járandóságukat, az állam tartozásának esedékes kamatait nem fizethetik pedig mindnyájan jól tudjuk, hogy nem kis baj ha a fizetéseknek elmulasztjuk a határidőt.

Nem szabad semmiféle adót beszédeni; sem egyenes adót, sem fogyasztási adót. Sőt az egyenes adók régebbi hátralékait sem, mert az 1897 évi XX t.-cz. 25 §-a azt rendeli, hogy: „az egyenes adók bevételeire nézve az előírások elrendelése csak a naptári év végeig gyakorolható. Ha azon alkotmányos garanciákat tekintjük, melyeknek megvédése, a költségvetési törvényhez vanak kötve, nemcsak beszédeni nem volna szabad semmiféle adót, hanem azokat elfogadni vagy befizetni sem, hogy a nemzet törvényes alapon állhasson ellen, az alkotmányt erőszakosan figyelmen kívül hagyó bármely intézkedésnek. Azért végtelenül fontos és mondhatni megdöbbentő, ha hátni okból, az ország oly helyzetbe jut, hogy ily életbevágó ügyek elintézésére nincs törvényünk. A polgárságnak nem hogy előnye volna ezen adó nemfizetésben, hanem lényeges kára, mert ezen törvényt előbb-utóbb meghozzák s akkor egyszerre kell lefizetnie azt, mit részletekben törleszthetett volna.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

A szegény Bella.

— Rajz. —

Egy napon, a szép tavasz egyik verőfényével és illattal teljes napján, a midőn oly csábos és ellenállhatatlan vágy vonzza az embert ki a szabadba élvezni és bámulni a természet pompáját, a midőn az aranyos szép nap heve még nem lankaszt, hanem felűdít s a lég, melyet tele tündövel, belélekzünk, a fák rügyeinek és virágainak balsamos illatával van tele, egy ily szép napon leánnyal, jó kis Rózsikával sétálni indultunk.

A hosszú tél, a szomorú szobabörtön után ez volt első kirándulásunk s örültünk is neki teljes szívünkkel. Az életkedv, a kedély üdesége a természet új-életre ébredésekor legteljesebb, mintha a fák fakadó rügyeivel és virágaival az emberek szívében is új bátorság és reménység ébredne s a madarak vidám csevegésének hallatára az ember is szeretne dalra fakadni és szaladgálni, ugrándozni és ujongani mint ama bohó szárnyas kis dalosok cselekszik.

A boldog, irigylésre méltó gyermekek, kik az élet súlyát s a gond és küzdelem terhét még nem viselik s magukat, csak úgy mint a madarak, minden tekintet és tartzkodás nélkül át engedhetik édes ösztöneiknek, mind ezt teszik is, az apró nép cseveg, nevetgél, szaladgál és ugrál, hogy egész öröm őket csak nézni is.

Kis leányom is nevetgélve, ugrándozva és vidáman csevegve élvezte éveinek ez édes előjogát, mi-

dőn egyszerre csak hangosan és önkénytelen elragadtatással felkiáltott: Jaj apa, apa, de gyönyörű.

Valóban gyönyörű, kedves teremts volt. Szép fehér, alig három-négy hetes fiatal kecske. Anyja mellett tüpegett, melyet gazdája kötőféken vezetett; s mint látszik, eladni hozott a városba.

Jaj apa de gyönyörű! vedd meg apa, vedd meg!

A paraszt meghallotta kis leányom szavait s jó vásárt remélve megállapodott.

A kis leány odarohant a kecskéhez, mely nem riadt meg tőle, hanem nagy fekete szemével csak rá bámult s hagyta magát cirogattatni s furesa hangján csak akkor kezdett el mekegni, midőn a gyermek ellent nem állhatva, tuláradó elragadtatással ölébe ragadta föl. Nézd csak apa, milyen szép fehér, mint a hó, szőre mint a selyem, és ide nézz: a kis szája milyen piros, mint csak a róza. És ezek a bohó kis fülek! Vedd meg apa, vedd meg! Édes, kedves, aranyos apa vedd meg! vedd meg!

Elragadtatása természetes és érthető volt. A szegény, négy fal között élő városi gyermek ritkán lát effélet.

És nézd csak, csillag is van a homlokán, éppen mint a színházban a Dinorah kecskéjének. Vedd meg aranyos apa, vedd meg! Majd meglátod, milyen jól leszek és milyen jól fogok tanulni, csak vedd meg!

Igazi fájdalom éreztem szívemben, hogy nem szerethettem meg a szegény gyermeknek ez ártatlan örömet.

De kis leányom, légy okos, ugyan hová tennők a szegénykét? nincs nekünk se udvarunk, se kertünk!

Hisz egy hét múlva ugys kimegyünk a hegyre lakni! Vedd meg kedves, aranyos apa!

De hát nem sajnálnád a kicsikét a mamájától elválasztani? Hisz megszakadna a szíve szegénykének! Aztán talán éhen halna meg, még nagyon fiatal, látod, még szopik!

Megissza már ez a tejet uram, — szolt közbe a paraszt — könnyen fel lehet ezt nevelni már uram, csak tebbe korpával kell etetni. Ha pedig a hegyre megy az ur, megeszi már akkor a füvet is.

Hallod apa, hogy megeszi a tejet, meg a füvet is, aztán ha nem lesz is vele a mamája, majd ápolom én és gondját viselem. Csak vedd meg, vedd meg apáskám!

Összetette kis kezét s oly esdeklően tekintett rám, hogy nem tudtam tovább ellen állani.

Nó! mert látom, hogy oly igen nagy örömet szerzek vele neked, nem bánom, hát megveszem. De ha anyád nem tűri el a háznál, akkor bizony pörköltet csináltatunk belőle kis lányom.

— Csak vedd meg, aranyos apa, ne félj, majd addig kérem a mamát is, míg csak meg nem igéri, hogy meg tűri. Hisz oly szép. Bizonyára ő is meg fogja szeretni. De ugy-e az enyém lesz azért? Majd meglátod, hogy fogom én ápolni és dajkálni.

Meg vettem a kecskét. Volt gazdája a lakásunk kapujáig vezetve.

Ekkor a gyermek hirtelen ölébe kapta s míg én az árát kifizettem. befutott vele a kapun.

Az anya-kecske fájdalmas mekegést hallott s kisdede után akart rohanni. Gazdája csak nagy erőfeszítéssel tudta visszatartani.

Az volt csak aztán a vidám est, a mit e napon töltöttünk. Az egész ház örömmünnepet ült.

Vasárnapi munkaszünetről.

Még Petrozsényben megjárja, mert legalább d. u. 5 órakor minden kereskedő bezárja üzletét. A mióta Krausz Sándor vulkáni h. jegyző lett, erőlyes fellépésével ezt a rendszert ott is meghonosította. Eleinte a hivatalos hatalom fitogtatásának, erőszakoskodásnak tekintették az új ember fellépését, de később belátták, hogy egy egész heti, reggeltől késő estig tartó talpanállás és gondolkodás után, nagy szükségét éri úgy a szervezet mint az ész a pihenésnek.

Az üzletet tulajdonosai illetve főnökei, akár követeli valamelyes üzletkötési eset, akár nem, magukkal és idejükkel szabadon rendelkezve, akkor mennek ki a szabad levegőre mikor nekik leginkább jölesik; míg azonban az üzletvezetők, könyvelők, segédek és tanoncok, vevő nem léte esetén, késő estig megszakítatlanul, ott kell guggoljanak az áruasztal mellett.

Valóságos rabszolgái ezek a társadalomnak; a nélkül, hogy akár a társadalom akár ők, ön-ön magukon segíteni tudnának. Pedig hamarjába Isten a megmondhatója annak, hogy hány ezerre megy az ezen foglalkozáshoz tartozó ifjak száma, de azért az összefüggés, békétlenség, vagy türelmetlenség magvai lelkükben nem talált termő talajra, nem, mert rendelkeznek azzal az intelligenciával, a mely annak tulajdonosában ellensúlyozni képes az államfenforgató eszmék meghonosodását.

Nem adatott meg mindenkinek az, hogy magát a vagyonos osztályhoz tartozók közé soroztassa s így, ha egyébert nem, már csak azért is kell, hogy ragaszkodjék mindenki pályájához; mert más mesterséget nem tanult; mert tisztességes ember kegyelemre nem szorul; csak a becsületes uton és munkával megszerzett kenyeret tudja lenyelni és megemészteni.

A kereskedő ifjuság ily kitartó és becsületesre méltó kifogástalan magatartása eredményezte azt, hogy az üzlettulajdonosokban megmozdult a lelkiismeret s ma már a legkomolyabban foglalkoznak minden rábeszélés és erőltetés nélkül azzal, hogy a méltányosság követelményeihez képest az ifjuság eme részének helyzetét javítva legyen. — Ez az üdvös mozgalom a petrozsényi kereskedőknél ütötte fel első sorban fejét. Halljuk a vidéken is pártolják.

Mert valaki fejesoválva, megjegyezheti hogy: „én istenem hát ilyesmirel ma még irni is kell”; sietünk megjegyezni, hogy igen is kell, mivel valamint mindenütt van szolid és emberbarát kereskedő is, úgy nálunk vannak kapzsis is.

Örömmel üdvözljük a kezdeményezőket; a kapzsisokat pedig óva intjük, hogy csak összetartás, együttérzés vezethet jóeredményre, mely esetben a megbeszélés déli 12 órai zárás is keresztül vihetik; a kapzsiságnak ez alkalommal káros következményei lehetnek.

Midőn a szobába léptem, a kecske nőm ölében volt, de azért kis leányom is átölelve tartotta, folyvást kiáltva, hogy a Bella az övé, egyedül az övé.

Mire fölértem, már meg is volt kereszelve. Nőm adta neki a Bella nevet. A Dinorah kecskáját is így hívják.

Azután tejet hoztak neki, de a kis Bella ez estén mitsem evett, bár leányom jó édesre megevezte vasoráját.

Mit csináljunk vele, ha nem eszik, hisz meghal éhen? mondá kis leányom könybe borult szemekkel. ?

— Hátha zsemlelét áztatnánk a tejébe s azt erőszakkal beadnánk neki, mert ha nem eszik, csakugyan meghal.

Mondá nőm.

Ugy cselekedtünk, de a fájdalmas mütétet, az etetést, nekem kellett végre hajtani. Erőszakkal kellett száját felnyitnom, s a pépet úgy tömnöm a szájába, a mint libákat szokás etetni.

Ez nagy munka volt, mert a bohó kis állat mackasul oltalmazta magát s úgy össze szorította a szép gyöngy fogait, hogy igazán csak erőfeszítéssel tudtam száját fel nyitni.

Nagy gondot adott aztán, hogy mit csináljunk vele éjszakára.

Kis leányom mind azon rimázkodott, hogy hadd vethessen neki nyoszolyája mellett ágyat, de abba nem egyeztünk bele, mert a szegény kis állat folyvást mekegve sirt-rít és ide-oda futkosva anyját kereste. Nem tudtuk volna egész éjjel aludni tőle.

Végre a hadi tanács vén szakácsnénk indítványára, ki késznek ajánkozott éjszakáját feláldozni, abban

Sok sikert kívánva törekvésükhöz, még csak annyit jegyzünk meg, hogy ez esetben legalább nem fognak panaszkodni Lupényre, a hol ez irányban időktől ex-lex állapot van, mert ott kivétel nélkül öt órákor sem, hanem akkor zárnak a mikor akarnak.

F. — f.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Lemondott** Dr. Csatt Aurel a dévai kerületi betegsegélyző által kinevezett petrozsényi orvos arról a körorvosi állásról, melyre öt Aradmegye deznai orvosi körének választói meghívták. — Megmaradt továbbra is Petrozsényben a hol szaktársai támogatása és ismereteinek a gyakorlatban szorgalommal párosult bemutatása által rövid itt tartzkodása alatt is a körülményekhez képest biztos jövőre számít.

— **Eljegyzés.** Marer József gimnáziumi tanár f. hó 3-án jegyezte el Petrozsényben Braun Klára kisasszonyt özvegy Grün Morné kedves és szeretetreméltó unokahugát.

— **A kereskedő segédek.** f. hó 2-án a Wagnerfele szülődában igen jól sikerült bál mulatságot rendeztek; az érdeklődők nagy számmal jelentek meg, vígan jó kedvben mulattak késő éjfélig. A bál költségeinek fedezésére felülfizettek:

Voll Emil 10 kor., Grausam Károly 7 kor., Beck Alajos (Arad) 10 kor., Romsanér Antal (Bécs), Kárász Elemér és Szücs Béla 5—5 kor., Brau Albert 4 kor., özv. Grün Morné, A. Meintl és Horn (Bécs), Rigler J. Ede (Budapest), Hoffman József (Budapest), Munk M. Társa utoda (Budapest), Johanna gözmelom (Gyulafehérvár), Auér Dávid és fia (Budapest), M. J. Mandl (Bécs) és Markus és Szendrei (Budapest) 3—3 korona. — Katona Sándor (Vulkán) 2.80, Zwilinger János (Vulkán) 2 kor., Junger Samu 2.40, Piek Samu, Györke Ferencz, Spitzer Jenő, Gröschek Viktor, Rosenthal Manó, Fischel Vogl, 2-2 korona, Klein Bernát, 1.20 Csues Markus, Czihofski F., Kohn Samu, Herman Izidor, 1-1 kor. N. N., Gross Sándor, Gross Náci, Kohn Katalin, Gonda Sándor, Krausz József, Klein N., Klein Lipót, Kohn Rezső, Grünfeld Dezső, Schlesinger Lipot, Jaschek F., és Varga Ignác, 80-80 fillér. A rendező bizottság köszönettel nyugtázza.

— **Telekkönyv.** Nem tartjuk fölöslegesnek Petrozsény telektulajdonosait e helyen újlag is figyelmeztetni, hogy a bíróság f. hó 5-én megnyitotta a telekkönyvi eljárást s most minden külön költség és bélyeg illeték nélkül közvetlen tárgyalás útján rendezhetik telekkönyveiket. A bíróság hatásköre kiterjed 1-ször is tervezetek hitelesítésére, 2-szor Tényleges birtoklás és telekkönyvi birtokos közti eltérés kiigazítására, 3-or Pet-rilla és Livazény községekből Petrozsény községhez csatolt területek telekkönyvi határkiigazítására, 4. A telekkönyvitérkép kiigazítása. A mennyiben bizonyos telkek a telekkönyvitérképen a tényleges fekvésnek nem megfelelő helyen lennének kitüntetve. E célból

állapodott meg, hogy a család új tagjának a konyhában kell ideiglenes éji tanyát röktönözni.

Jó puha ágyat vetettek neki, lefektették s jó melegen betakargatták.

De nem maradt ám vesztég, hanem felugrott s fájdalmas, éles mekegással a konyha minden zugát összeviessza kutatva, feldöntögette és összetörte mind azt, a mi csak utjában feldönthető és összetörhető volt.

Utoljára is a türelmet vesztett, de jó szívű anyoka a vén szakácsné úgy segített a dolgon, hogy a kis Bellát maga mellé vette ágyába. A kis bohó itt a jó melegben csak hamar el is aludt. Azt hitte, hogy anyja mellett fekszik.

Hanem azért másnap kora hajnalban az egész házat felverte s olyan lármát vitt véghez, hogy a tovább alvásra gondolni sem lehetett.

Szegény kis leányom olyan félve és eszenkedve tekintett rám is, anyjára is. Attól tartott, hogy mi most már csakugyan ki üzzük és kitiltjuk a házból lármás és alkalmatlan új barátját.

De mi arra nem is gondoltunk, mert sajnáltuk volna szegénykét oly nagyon megszőmorítani, s mert magunk is megszerettük a kis kedves jószágot. Azért hát úgy segítettünk a dolgon, hogy ellátároztuk, nem várunk tovább, hanem azonnal, még az nap kiköltöztünk a hegyre.

Volt öröme a kis leánynak, meg a vén szakácsnénknak, nő meg nekünk magunknak is, mert hiszen kine örülne, ha szép, enyhe tavasszal a poros és rideg várost ide hagyva, erdők és hegyek közé menekülhet.

Bezzeg volt ott aztán jó és drága dolga a kis Bellának!

most van az ideje, hogy hiteles mérnök által mindenki fölmértesse a telkét s a tényleges állapotnak megfelelően jegyeztesse fel; e célból Petrozsény belsőségeit felmérve egészen új telekkönyvi térkép készíttessék.

— **A tanítók érdekeiben.** A Magyar Földhitelintézet a hazai gyümölcsfatermesztésének a községi faiskolák útján való előmozdítása céljából 1892 évtől kezdve évenként kiosztani szokott jutalomdíjakat 1902. évtől kezdőleg további tíz évre kitárasba helyezvén:

1	darab	600	koronás
2	"	400	"
18	"	200	"

jutalmat tíz ki oly tanítók jutalmazására, kik faiskolát kezelnek és a fatermesztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni.

Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi lelkes is, ki a faiskola kezelésén kívül a népiskolákban a gyümölcsfatermesztést hivatásszerűen tanítja és tanításainak eredményeként községében és vidékén a nemes gyümölcsfatermesztés terén látható sikert képes felmutatni.

A pályázati kérvények megírásánál kiváló súly fog fektetett, a leginkább keresett gyümölcsfaj nagyban való szaporítására, a faiskola rendszeres kezelésére a faiskola kerítésének minőségére, az oltás módjára, a magas és fémagas törzsű fák helyes nevelésére. A folyó évi díjakra a pályázati kérvények ez évi július hó 1-ig adandók be az illető kir. tanfelügyelőséghez, mely azokat véleménye kíséretében közvetlen a vezetésen alatt álló minisztériumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről ugyan akkor egyidejűleg a m. kir. vallás- és közokt.-ügyi miniszter urhoz jelentést tesz.

— **Az ovó és tankötelesek összeírása** az 1903-1904 tanévre a vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete alapján a vármegyének egész területén május hó 10-én veszi kezdetét. Ugy látszik a közigazgatási bizottság tagjai szörzalhasogatásig takarékosak; kik az összeírásban résztvevő tanítók részére azt a két korona napidíjat megállapították, vagy nem ismerik, vagy nem akarják a két Zsil mentén lévő községek helyi viszonyait ismerni. A mennyiben a tankötelesek összeírását a község teljesíti annak előjárósága nem fogja várni, hogy olesó husnak híg legyen a leve, hanem bizonyára meg fogja tenni sürgősen a lépéseket arra nézve hogy az összeírást teljesítők mint a népszámláláskor ugy ez alkalommal is megkapják az utasításban sem ellenzett öt koronát.

— **Hemopatia** (Vérgyógyítás). E hathatós és fényes eredményeivel magában álló gyógymod a legrövidebb idő alatt megnyerte a felső és legfelsőbb körök bizalmát és mint legbiztosabb és legjobb gyógymod lett elismerve. A már ezekre menő gyógyult mint lelkes apostol terjeszti e kezelést, mely kellemes, egyszerű és a hivatás teljesítésében nem gátol; de eredményeiben tökéletesebb, mint bármely fürdő vagy intézeti kezelés.

Nagy, gyepes, bokros udvar és egy egész kis erdő állott rendelkezésére.

Eleinte ugyan itt is csak sirt-rít s nyugtalanul ide-oda száguldozva mindig csak anyját kereste. Magától nem evett s itt is etetni kellett, csak hogy itt most már e mütétet nálamnál gyakorlottabb kezek, maga a majoros végezte, kinek, ha igaz a mivel dicsekszik, hát ritkán mulik el egy-egy esztendeje úgy, hogy valamely hasonló árva állatot, kecskét vagy báranyt ily módon fel ne neveljen.

Na de a jótékony, minden sebet begyógyító idő napok multával lassankint Béla fájdalmát is enyhítette, sőt teljesen meggyógyította. Lassanként elfelejtette anyját a kis hálátlan és enni is megtanult. Alig egy hét múlva mint valami kis király vígan legelésztett a zöld pázsiton.

Persze, hogy könnyű is volt elfelejtenie édes anyját, a kitől különben is oly fiatal korában szakadt el, mikor olyan barátja és nevelője akadt, mint kis Rózsikám, a ki igazán anyja helyett anyja volt s úgy gondoskodott ételéről, italáról, ágyáról, úgy ápolgatta, öltöztette, mintha csak igazi kis testvére lett volna.

Hanem aztán mind e sok jószágért és szeretetért a kis Béla nem is volt hozzá hálátlan, azt el is kell ismerni. Ő is szerette kis unóját úgy, amint csak egy kecske szíve szeretni képes. Hűséges társa és követője volt egész napon át, kora reggeltől késő estig, a míg csak alvó helyére nem esütközött, a mikor aztán oly keserves bégetést és mekegést vitt véghez, hogy az ember boszankodott is, meg szánta is az istenadát.

Semmi sem volt mulatságosabb, mint reggeli találkozásuk.

(Folyt. követ.)

Dr. Kovács J. fővárosi orvos, ezen győgyomod megalapítója és egyedüli képviselője, most kezdi tavaszi kurált, melyek — mint tízenöt évi tapasztalat mutatja — a félpelhető legszebb sikerrel járnak a sthma, szív, tüdő, vese, gyomor és bélbajoknál, idegbetegségekénél (neurasthenia), (hysteria) és makacs bőrbajoknál. Őszintén ajánljuk e felsorolt bajok egyikében szenvedő de eddig fel nem gyógyult betegeknek, hogy vegyék elsősorban a vérgyógyítást igénybe, Dr. Kovács J. kinek Budapest, váci-körút 18 sz. I. emelet alatt egy e célra szolgáló rendelő intézete van, ott naponta betegeket fogad és meghívásokra betegeket látogat a fővárosban és a vidéken. Levélbeli megkeresésre szívesen felvilágosítással és tanácsal szolgál.

— **Tessék kérem** az I. osztályra váltani jegyet. Folyó hó 3-án történt. Piskin tiltunk fel. Nyolczan valánk együtt: két nő is hat férfi a második osztályba betuszkolva. Ugyan kérem kedves kaluz ur miért nem nyit ki még egy II. osztályu fülkét; látja kérem megtehetné a két hölgyért is. Az előírástól nem térhetek el csak nem tolhatok ide még egy kocsit. Ha jönne még két pasas akkor igen, a másik fülke meg szolgálati szakasz; mehet!! ajánlom magamat. Közép- vagy oldalátjáratu kocsik oh jöjjetek!! örömmel fogunk üdvözölni a Piskipetrozsényi szárnyvonalon is.

— **Mészárosiparosnak a hentesipar gyakorlásához külön iparigazolványt kell váltani.** K. M. 1903. április hó 23-án 17.859. sz. a. valamennyi másodfoku iparhatósághoz intézett rendelete. Hivatali elődöm egy felmerült konkrét iparkihágási ügyből kifolyólag 1896. évi május hó 13-án 23.698. sz. a. hozott harmadfoku ítéletben, arra az álláspontra helyezkedve, hogy a mészárosipar magában foglalja a hentesiséget is, kimondotta miszerint a mészárosiparra szóló iparigazolvány alapján a hentes ipar is gyakorolható.

A budapesti hentesipartestület hivatali elődöm álláspontját következményeiben a hentesiparra nézve sérelmesnek találván, ismételtén kérelmezte, jelentsék ki, hogy a mészárosok a hentesipart csak akkor gyakorolhatja, ha e célra külön iparigazolványt váltottak.

Az ipartestületek kérelmének támogatására különösen azt hozta fel, hogy a mészáros az állat levágásán és feldarabolásán kívül egyéb munkát nem végez; a marhából feldarabolt húsreszeket a maga természetes állapotukban adja el a fogyasztó közönségnek, azokból semminemű húskecszíményt elő nem állít. A mészáros szakképzettsége tehát nem lehet olyan fokon, hogy azzal kielégíthetné azokat a követelményeket, a miket a hentesipar különféle fajú húskecszíményeinek előállítására ma már ezen iparág magas fejlettsége mellett megkíván.

A hentes ellenben a levágott állatnak nemcsak feldarabolt egyes részeit (húst, szalonnát, zsírt) adja el a fogyasztó közönségnek, hanem azokból a legkülönbözőbb élelmi élvezeti cikkek, mint kolbászt, hurkát, disznósajtot és egyéb a különböző felvágottak jelzés alatt ismert cikkek készíti. Ezen élelmi cikkek elkészítéséhez különös szakképzettség kell, a melyet a mészáros sem tanonez, sem segéd korában meg nem szerezhet, mert azok készítését nem tanulja nem látja.

A budapesti hentesipartestület által felhozottak indokolt volta elől el nem zárkozhatván és tekintettel arra, hogy a mészáros és hentesipar a gyakorlatban esakugyan nem azonos és az egyik iparág a másikat nem öleli fel; figyelemmel végül arra, hogy az 1884. XVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 39.266 (F. J. K.) 1884. sz. alatt kiadott rendelet 2. §-a, midőn a képesítéshez kötött mesterségeket felsorolja, a mészáros és a hentesipart külön-külön említi fel: a kereskedelmi és iparkamarák véleménye alapján, az eddigi álláspontot feladva a Hatóság utján utasítom az elsőfoku iparhatóságokat, hogy azon mészárosokat, a kik a mészárosiparra szóló iparigazolvány alapján a hentesipart is folytatják, zárt határidő alatt hívja fel miszerint, ha a hentesiséget továbbra is üzni szándékoznak, arra külön iparigazolványt váltsanak. Önként értetődik, hogy az ilyen mészárosoknak, ha a mészárosipar folytatására szükséges képesítést saját személyükre kimutatni képesek, a hentesiparra jogosító iparigazolvány — az 1884. t.-czik 47 §-a értelmében — külön képesítés igazolása nélkül kiadandó.

Budapest, 1903. évi április hó 23. Láng s. k.

— **Fél uton nincs eredmény.** Ha célunkat el akarjuk érni, akkor utunkból minden akadályt el kell gördíteni és nem szabad sem visszafelé haladnunk, sem megállanunk, mert akkor a megtett utat elveszítjük és célhoz sem jutunk. Bármiert küzdünk is, az eredményt

sohase tudjuk az ut közepén elérni hanem mindig csak a cél végén. Céltudatos következetesség és erős elhatározás vezéreljen bennünket minden cselekvésünkben. Különösen ha arról van szó, hogy csekély anyagi esz-közzel óriási eredményeket akarunk magunknak biztosítani. Ezt a következtetést pedig abból az alkalomból írjuk, hogy egy úri ember egy osztályon át játszott egy sorsjeggyel és most keservesen panaszkodik, hogy, ha nem veszté el türelmét, akkor ma ő a legszerencsésebb ember lehetne, mert a 11. sorsjáték első osztályában ő volt az 57080. számú sorsjegynek tulajdonosa és e számot a hatodik főhúzásnál 600.000 koronával húzták ki. De ő megállt a fél uton, mert nem játszott tovább e sorsjeggyel. Annál nagyobb volt az öröme azoknak a szerencsés embereknek, a kik ő utána vásárolták meg e sorsjegyet Török A. és Társa bankházában, Budapest, Teréz-körút 46., ahol egyedül a hatodik osztályban egy és egy fél millió koronát nyertek e cég szerencsés vevői. A sorsjegyek tervezet szerinti árai: $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a Török bankházánál szerezze be sorsjegyeit, mert e céget rendkívüli szerencse kíséri és a vevőknek minden irányban biztonságot nyújt.

CSARNOK.

Tavaszi dal.

*Mintha lágy akkordok
Zsongának épen,
Friss tavaszi szellő
Suhan át a légen.*

*Mintha balzsam illat
Áradozna szerte,
Nyílik a virágok
Színes, czipra kelyhe.*

*Mintha mindenünnen
Glória ragyogna,
Napsugárban úszik
A tavaszi pompa.*

*Mintha vígabb volna
A patak csergése,
Dalosh a madárka
Füttye, csevegése.*

*Mintha nem is volna
Valóság, de álom,
Mintha ünnep volna
Széles e világon.*

*Az egész mindenség
Ujjongani látszik,
Öröm hatja által
Minden alkotását.*

*Még a síkokon is
Pázsit zöldül éled
Reménytelen szívem
Meríts reménységet!*

Hornyák Dezső.

→←

Hulló virágok . . .

*Busan zeng ajkímról a dal,
Mint vészben a halálharang.
Fél-fél rontó sohaintól,
Töröten száll s enyész a hang.*

*A mult regényes álomval,
Mögöttem eltemetve van.
Nincs, nem maradt egy virágszál,
Hah! mennyi vágy! — S mind hasztalan.*

*Jövéimre gyászos éj borult,
S halvány színében a remény.
Céltelvezve ülök félörülten,
A szűk jelen kopár ölen.*

*Két hívjak e sorsban segédül,
Imámra, Isten nem hajol —
Ő arcát gyász fátyolba vonta,
Elöllem ingalmatlanul . .*

*Embert?! Nem! önként jöjjön bár,
Elfordulok tőle zordon.
Ki annyit sérte, miért venne részt,
E szív végső fájdalomban.*

*Hozzád tántorgok te szelid hely,
Hozzád te enyhe sirhalom.
Nálad sötétlő fátyolával,
Vár keblemre szent nyugalom.*

*S te árva lant egy hű barátom,
Ott fönn maradsz porom felett.
Hogy majd a szellő harjaidról
Zengjen lágy síri éneket . . .*

Szelid Tigris.

Tanügy.

Felvétel a nagy-szebeni fanitónőképző intézetbe.

A következő 1903—1904. tanévre az I. osztályba felvételtel folyamodhatnak 14. életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leányiskolát, a polgári vagy felsőbb leányiskola, vagy a leánygymnasium négy alsó osztályát sikerrel végezték.

Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel.

A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevél; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző isk. évről s az ideai időszaki értesítő; 3. orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról.

A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó, vagy bejáró akare lenni a növendék. Bennlakási havi díj 18 frt. (36 kor.) A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-éig kell benyújtani. A felvételt július hó első napjaiban lesz elintézte, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek.

A III. osztályba felvehetők, a kik kisdudvónői oklevelet szereztek, vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygymnasium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II.-ik évfolyam különbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek.

A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság.

Nagyszeben, 1903. május 4-én.

Dr. Bilinszky Lajos
képző int. igazgató.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Both János Petrozsény.

Temetkezési vállalat Petrozsényben.

Midőn nagymérvű anyagi áldozatok árán létesítettem az új temetkezési vállalatot s berendeztem úgy, hogy elvállalhassam és elvállalhassam ma is temetéseket a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, — ezélen az volt, hogy megszüntessem azt a szörnyű drágaságot a melyet éreztettek nem egyszer — felhasználva az ilyen szomorú alkalmat — a gyászoló családokkal.

Isten ovjon mindenkit csapástól, de ha már a kirelhetetlen végzet sújtott, miért ne fordulnánk ahoz a temetkezési vállalathoz a mely a legmagasabb kívánalmaknak is képes megfelelni és mégis a legolcsóbb.

Eppen ezért nylag berendeztem üzletemet s állandóan készletben tartok: mindenféle egyszerű és finom ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nicklkoporsókat, szemfedeleket, koszorúkat, szallagokat stb. elvállalok mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt úgy helyben mint vidéken is és pedig a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig a legutányosabb árakban. — Gyermekkoporsók 2 koronától feljebb, melyhez fejfakeresztet teljesen ingyen adok, nagnak 1 öl nagyságban 6 koronától feljebb 200 koronáig; egy temetéshez szükséges kellek, u. m. koporsó, szemfedél párna, lepedő, gyermeknek 6 koronától feljebb, nagnak 12 koronától feljebb. Márványszínű gyermekkoporsók 2 koronától, nagykoporsók 6 koronától feljebb kereszttel vagy fejfával együtt. A gyászeset megtörténte után nyert bármi értesítésre — vidékre is — a legrövidebb idő alatt tiszteletemet megteszem, a rendelvényt átveszem és gondoskodom annak gyors és pontos kiviteleről.

Mély tisztelettel maradok:

Both János.

Petrozsény, a kórház mellett.

Sürgőnyczim: Both János Petrozsény.

Mészárszék megnyitás.

Van szerencsém Petrozsény nagyközség n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy a „Salgótarjáni köszénbánya részv. társulat” tulajdonát képező és eddig Guld József által tartott főutezai mészárszéket átvettem és azt folyó évi május hó 15-én megnyitom.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Wagner Károly

mészáros.

Verlangen Sie
gratis und franco
meinen illustrierten Preiscatalog m.
über 500 Ubbildungen vom
Uhren, Gold-, Sieber-, u. Musik-
waren
HANNES KONRAD
Uhrenfabrik und Exporthaus
BRÜX Nr. 331 (Böhmen).

45-50

Eladó hintó.

Egy teljesen új s probaképpen
is csak háromszor használt elegáns
uri hintó négyes fogatra is beren-
dezve eladó.

Hol, megmondja e lap kiadóhivatala.

MEGHÍVÓ

a dévai kerületi betegsegélyző-pénztár

1903. évi május hó 17-én, d. e. 9 órakor

Déva város kistermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Meg nem tarthatás esetén május hó
24-én tartatik meg.

Közügylés tárgyai :

1. Az igazgatóság évi jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két közgyűlési tag kiküldése.
2. A zárszámadások előterjesztése.
3. Felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozat.
4. Netáni indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásban beadandók.
5. Alapszabályok 22. §-a értelmében az eltávozott, vagy másképp megszűnt igazgatósági tagok helyébe új tagok megválasztása.
6. Az alapszabályok 25. §-a értelmében 6 felügyelőbizottsági tag választása.

Déva, 1903. ápril 27-én.

Az elnökség.

Sz. 5288/903.

Pályázat.

Petrozsény nagyközsége egy községháza ter-
vének elkészítésére pályázatot hirdet. Az épület
következő helyiségeket kell hogy magában fog-
laljon :

I.

1. tanácsterem 100 m²; 4 irodahelyiség egyenkint
30 m²; Anyakönyvezetői iroda előszobával 35 m². Az
irodai segédszemélyzet részére 2 helyiség á 25 m²,
vagy egy nagyobb szoba 50-60 m².

II.

Jegyzői lakás: 3 szoba, konyha- kamara.

III.

Rendőri lakás: szoba 25 m², konyha 20 m², ka-
mara 15 m².

A tanácsterem előszobával kell hogy birjon, a 4
irodahelyiség külön bejáratúval, valamint czélszerű és
elégséges árnyékszékekkel.

Az épület lehet akár emeletes, akár földszintes.
A legjobb terv 300 kor. jutalomban részesül, a követ-
kező kettő 200 és 100 koronában.

Pályázati határidő 6 hét.

Petrozsény, 1903. május 1.

Héjas József
h. jegyző.

Nagy Miklós
bíró.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legzerencsésebb esetben :
1.000.000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
487 " "	2000
803 " "	1000
1328 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm.
mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.)

A nem tetsző törölendő

Pontos cím.

Kiváló szerencse

Török-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-
becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab.
osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszti.

110.000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek
fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizennégy millió 459,000 koronát
egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami fel-
ügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei
a következők :

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) „ 1.50 „ 3.—
egy fél ($\frac{1}{2}$) „ 3.— „ 6.—
egy egész ($\frac{1}{1}$) „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében
küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk
azonnal de legkésőbb

1. év május hó 22-ig,

mely napon a húzás megkezdődik, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA

Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főuradánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum-körút II.

3. Erzsébet-körút 54.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alatt említett
intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK
BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógy-
szerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{1}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alatt említett
intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

15-52

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.